

Ю.А. Маначинська, канд. екон. наук, доц. (*ЧТЕІ ДТЕУ, Чернівці*)

ОБЛКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ АГРОБІЗНЕСУ

Відновлення повоєнної економіки України передбачає залучення на відбудову та розвиток у наступні десять років понад 750 млрд. дол. США. План відновлення України передбачає щонайменше 37 млрд. дол. США інвестицій в агросектор. Всесвітній економічний форум (The World Economic Forum), який відбувся 22-26 травня 2022р. у Давосі (Швейцарія) [1] визначив перелік секторів економіки, які буде розвивати Україна після війни, це – IT, агросектор, металургійну та військову промисловість.

З отриманням статусу кандидата в члени ЄС Україна має не тільки продовжити виконання зобов'язань за Угодою про асоціацію, а ще й активніше впроваджувати Європейський зелений курс (ЄЗК), зокрема, в галузі сільського господарства. Ці зобов'язання набули особливого значення в умовах великої війни та повоєнного відновлення, яке має стати зеленим [2].

До 2032 року заплановано залучити 6,5 млрд. дол. США для відновлення 10 500 українських сільськогосподарських підприємств та забезпечення продовольчої безпеки держави.

З початком війни додалися нові виклики та проблеми: виключення земель, що знаходяться під окупацією; наслідки прямих влучань баєприпасів та загорання; мінування полів [2].

Світовий досвід свідчить, що темпи економічного розвитку країни суттєво залежать від інтенсивності інноваційної діяльності. Саме тому, інноваційна політика України спрямована на формування соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективної відбудови, розвитку й використання науково-технічного потенціалу держави, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсо-зберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції. Безпосередньо сам процес інноваційного виробництва суб'єкта господарювання знаходить відображення в системі бухгалтерського обліку, яка є «мовою бізнесу» та основою ефективного функціонування в умовах електронної економіки.

В свою чергу цифрова економіка для України виступає в якості досить інноваційної парадигми, що формує сприятливий ґрунт для подальшого динамічного розвитку процесів комплексної

діджиталізації суспільства. Цифровізація є один із головних факторів зростання світової економіки в найближчі 5 – 10 років. Крім прямого підвищення продуктивності, яке отримують підприємства від цифрових технологій, є ланцюг непрямих переваг цифровізації, як-от економія часу, створення нового попиту, нова якість та цінність. До переліку цифрових технологій належать: інтернет речей, штучний інтелект, великі дані, без паперові технології, адитивні технології (3D-друк), хмарні та туманні обчислення, безпілотні та мобільні технології, біометричні, квантові технології, технології ідентифікації, блокчейн, роботизація та кіберсистеми.

За умови цифрової трансформації існуючих та створенні нових галузей економіки, а також перебудові сфер життєдіяльності у нові більш ефективні та сучасні досягається мета цифровізації. Відповідно, відбудова національної економіки та розвиток інноваційної інфраструктури потребують належного рівня капіталовкладень, це можуть бути як зовнішні, так і внутрішні інвестиції в інвестиційно-привабливу інноваційну інфраструктуру економіки. Процесу залучення інвестицій, передуює стадія представлення узагальненої облікової інформації про перспективи зміни економічного потенціалу бізнесу, як на короткотривалому, так і на довготривалому перспективу у форматі звітності, що не може забезпечити традиційна публічна фінансова звітність. Проте, таке інформаційне наповнення містить п-вимірну актуарну звітність, яка слугує основою вартісно-орієнтованого управління та черпає своє змістове наповнення із системи бухгалтерського актуарного обліку.

Отже, в умовах цифрової економіки вітчизняні суб'єкти господарювання потребують активного впровадження інноваційного виду бухгалтерського обліку – актуарного, у форматі п-вимірної актуарної облікової парадигми. Яка за своїм змістовим наповненням відповідає вимогам реальних та потенційних інвесторів. Курс в рамках такої стратегії успішної відбудови та подальшого розвитку агробізнесу сприятиме не лише активному руху в напрямі цифровізації суспільства, але й забезпечить інноваційну трансформацію системи бухгалтерського обліку. Бухгалтерський актуарний облік спроможний забезпечити заінтересовані сторони найбільш повною, системною, верифікованою й адекватною їхнім запитам інформацією про перспективну зміну економічного потенціалу агробізнесу.

Тому потребує обґрунтування теоретико-методологічних та практичних засад бухгалтерського актуарного обліку діяльності аграрного підприємства для інформаційного забезпечення реальних і потенційних інвесторів, а також інших постачальників капіталу, крізь

призму актуарної звітності, яка нівелює агентські протиріччя між власниками бізнесу (акціонерами) та менеджерами вищих ланок управління, що сприятиме ефективній відбудові аграрного сектору та забезпеченню продовольчої безпеки України.

Інформаційні джерела:

1. ДТЕК DAVOS'2022. URL. <https://dtek.com/davos/>.
2. Шор К. Повоєнне відновлення агросектору має стати зеленим // AgroPortal. 2022. URL. <https://agroportal.ua/blogs/povoyenne-vidnovlennya-agrosektoru-maye-stati-zelenim>

УДК 657.1

Т.Г. Маренич, д-р екон. наук, проф. (*ДБТУ, Харків*)

НЕОБХІДНІСТЬ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПОНЯТТЯ «ПРОФЕСІЙНЕ СУДЖЕННЯ БУХГАЛТЕРА»

Динамічні зміни у середовищі функціонування суб'єктів господарювання зумовлюють ризикові ситуації в їх діяльності. Тому менеджери підприємств повинні постійно контролювати та своєчасно впливати на хід фінансово-виробничих процесів з метою усунення наслідків дії негативних факторів, що забезпечується даними бухгалтерського обліку. Саме в системі бухгалтерського обліку формується достовірна інформація, необхідна для прийняття оптимальних рішень. На підставі даних бухгалтерського обліку підприємства зобов'язані складати фінансову звітність. При цьому бухгалтерський облік та фінансова звітність мають ґрунтуватися на принципах, визначених законодавчими актами. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів [1]. Проте останні події в економічному житті суб'єктів господарювання суттєво вплинули на здатність їх уповноважених осіб забезпечити на належному рівні організацію бухгалтерського обліку та фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій за встановленими вимогами.

Важливою складовою організації бухгалтерського обліку на кожному підприємстві є його облікова політика, що розкриває прийняті суб'єктом господарювання принципи, методи і процедури, які використовуються для ведення бухгалтерського обліку, складання і